

КЛІМАВІЦКАЯ ІНФА-ПАНАРАМА

№13(111)

1 кастрычніка 2013 Клімавіцкі грамадска-палітычны бюлетэнь

МУЗЕЙ МУЗЕЯ?..

З даўніх часоў музей як сацыяльны інстытут меў свае адмысловыя функцыі ў грамадстве і будове дзяржаўнай сістэмы ды ідэалогіі. Цікавым можна падаць той факт, што, напрыклад, у 1930-я гады ў Савецкім Саюзе музей называлі Палітасветкамбінатам! Шмат чаго перабыло на памяці нашых людзей, няма ўжо і СССР, але памяць пра яго жыве і жыве не толькі ва ўспамінах ды фотавідэаматэрыяле, але нават у цяперашніх беларускіх музеях, асабліва правінцыйных, да якіх новыя з'явы сусветнай музейнай практыкі прыходзяць не так хутка ды і прыжываюцца не заўжды.

У той час была свая ідэалогія, свае каштоўнасці, на якіх выхоўваліся савецкія людзі. СССР сышоў у нябыт, але музеі засталіся. Дзесьці ўжо за часамі незалежнасці адбылася рэарганізацыя самаго музея, дзесьці праведзеная рээкспазіцыя пэўных залаў, якія сталі не актуальнымі і не адпавядалі новым павевам цяперашняга жыцця. Але яшчэ і засталіся тыя, да глыбіні каранёў савецкія музеі, якія праз пэўныя прычыны не пераарыентаваліся ў сваёй дзейнасці і па цяперашні час прадстаўляюць наведвальніку свае экспазіцыі такімі, якімі іх бачылі за савецкім часам.

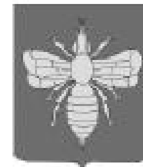
Яскравым прыкладам магу прывесці свой Клімавіцкі раённы краязнаўчы музей. Гісторыя музейнай справы ў Клімавічах па вядомых дакументальных крыніцах бярэ свой пачатак яшчэ ў 1918 годзе, калі быў заснаваны гістарычна-археалагічны музей. Гісторыя існага Клімавіцкага раённага краязнаўчага музея пачынаецца 11 ліпеня 1978 года, калі бюро ЦК КПБ прымае рашэнне аб стварэнні ў горадзе гістарычна-краязнаўчага музея. Цягам шасці год над стварэннем экспазіцыі працавалі мастакі і супрацоўнікі новаўтворанага музея. 24 ліпеня 1984 года музей быў адкрыты і ўтрымліваў актуальныя тады залы, якія існуюць і зараз: "Прырода краю", "Гісторыя раёна", "Этнаграфія", "Кастрычніцкая рэвалюцыя", "Вялікая Айчынная вайна", "Прамысловасць раёна" і "Знакамітыя землякі". Сам музей размясціўся ў помніку драўлянай архітэктуры, які пабудаваны ў 1867 годзе і быў жылым домам княгіні Мяшчэрскай, якая валодала ім да 1917 года.

На працягу некалькіх апошніх гадоў была праведзена рээкспазіцыя залы па прамысловасці раёна, а залу, прысвечаную Кастрычніцкай рэвалюцыі, рэарганізавалі ў этнаграфічную. У наш час ідзе работа над праектам новай экспазіцыі "Чайны пакой княгіні Мяшчэрскай" на месцы старой залы этнаграфіі. Выбар на карысць такой тэмы стаўся натуральным, паколькі будзе адпавядаць гісторыі самага будынка і першай непасрэднай ўладальніцы. Мы плануем зрабіць акцэнт на інтэр'ер 2-й паловы XIX ст. з мэтаю паказу побыту княгіні ў яе аўтэнтычным доме.

Такім чынам і наш музей пакрысе адыходзіць ад савецкай экспазіцыі. Але яшчэ глыбока жыве тут дух савецкай эпохі. Замест сучаснай назвы нашай краіны на экспазіцыі існуе БССР, тэматыка залаў прасякнута выказваннямі марксістаў-леніністаў, а навукова-дапаможны экспазіцыйны матэрыял дык увогуле выключна савецкай падачы з усёй адметнай для таго часу сімволікай. У наш час, калі існуе незалежная краіна, гэта падавалася б не вельмі актуальным, але, як музейшчык я апошнім часам задаюся пытаннем — а можа лепш і пакінуць гэтае, бо БССР таксама нашая гісторыя. І калі ўжо захавалася такая экспазіцыя, такая падача матэрыялу, то ці магчыма зрабіць на гэтай аснове музей музея?.. Г. зн., прыклад музея савецкай эпохі на аснове экспазіцый нашага музея?! Хоць на цяперашнія павевы часу падавалася б гэтае ідэалагічна няправільным, але для нашчадкаў думаю варта б было захаваць такі прынцып падачы экспазіцыі. А паколькі зараз надаецца вялікая ўвага турызму, то думаю, што для турыстаў, асабліва ў будучыні, было б цікава зайсці ў музей і нырнуць у дух савецкай эпохі. Гэта значыць, можна зрабіць на аснове нашага музея цікавы турыстычны аб'ект, які станецца для раёна своеасаблівай і натуральнай разынкай, пярлінай сучаснай музейнай справы незалежнай Беларусі.

Малодшы навуковы супрацоўнік Клімавіцкага раённага краязнаўчага музея - Аляксандр ГАЛКОЎСКІ

*** НАША СЛОВА № 37, 11 верасня 2013 г.**

ДЕНЬГИ КПСС НИКУДА НЕ ИСЧЕЗЛИ

их поделила между собой партийная номенклатура

Тимур НЕЗВАНОВ

В шесть часов утра 19 августа 1991 года население Советского Союза узнало, что в стране начался путч. Власть в свои руки попытался взять Государственный комитет по чрезвычайному положению - ГКЧП. Его члены объявили, что берут на себя руководство вместо президента СССР Михаила Горбачёва. Но долго поруководить им не пришлось, через несколько дней участников переворота арестовали. В последовавших за этим событиях случилось то, что назовут потом одной из самых засекреченных тайн КПСС.

Переворот, затеянный ГКЧП, провалился, но кто получил наибольший успех в результате провала путчистов? Новую власть в России возглавили Борис Ельцин и его окружение, в Беларуси также начались демократические обновления. На первый взгляд, сторонникам перемен в эти памятные августовские дни достались все лавры победителей. Только вот пока они радовались эфемерной славе борцов с путчем, недавние хозяева райкомов и обкомов ускоренно завершали тайный передел собственности и финансов коммунистической партии.

Партноменклатура готовилась к этому заранее, тщательно маскируя всё, что было связано с финансовыми потоками КПСС. Речь идёт не только про банковские счета, не забывали и про нежелательных свидетелей. Вряд ли это совпадение, что в одночасье покончили с собой глава партийной казны и его заместитель. Деньги КПСС растворились в неизвестности, породив потом первых постсоветских миллионеров.

Конечно, проводились официальные и неофициальные расследования, чтобы раскрыть самый большой секрет партии. Но полученные сведения лишь подтверждали уже общеизвестное. Пока демократы разбирались с путчистами, номенклатурщики занимались распилом огромных средств, ставших на какое-то время бесхозными. К примеру, у нас в Беларуси осенью 1991 года была создана Временная комиссия Верховного Совета во главе с депутатом парламента И.И. Пырхом. Данная комиссия должна была дать оценку деятельности поддержавших ГКЧП государственных и общественных организаций, должностных лиц и граждан. Результаты её работы подвели на заседании 28 октября 1991 года. Через десять лет их обнародовал известный российский исследователь советской истории Н.А. Зенькович.

Николай Зенькович с 1985-го по 1991 годы работал в партийном аппарате в Москве, возглавлял Пресс-центр ЦК КПСС. Он нашёл в архивах множество некогда засекреченных документов, в том числе и этот. Объёмная справка, подготовленная Временной комиссией, свидетельствует, что руководители Коммунистической партии Белоруссии на местах предприняли ряд действий, ведущих к разделу собственности и финансов КПБ. Специально для наших читателей приводим один эпизод, который вне сомнения будет им интересен:

«В процессе своей деятельности комиссия не могла пройти мимо ставших ей известными фактов незаконных сделок вокруг партийной собственности.

...В результате проверки Государственной налоговой инспекцией Министерства финансов БССР по Могилёвской области установлено, что за 1990 и 1991 годы обкомом КПБ внесены взносы в фонд и производилась оплата за регистрацию пятнадцати малых предприятий, других коммерческих учреждений, соучредителем которых он был. Всего внесено денежных средств 10 млн. 400 тыс. 200 руб. и за регистрацию 14000 руб.

В ходе расследования было принято решение назначить ревизию всей финансово-хозяйственной деятельности Могилёвского ОК КПБ за последние три года. Ревизия проводится группой ревизоров КРУ МФ по Могилёвской области. Уже установлено, что 22.08.1991 года управляющий делами Могилёвского ОК КПБ Сайков А.Д. самолично передал автомобиль ГАЗ-3102 («Волга»), принадлежащий Могилёвскому ОК КПБ, совхозу «Макеевичи» Климовичского района через директора этого совхоза Ильянова А.Н. Оплата совхозом не произведена. Как утверждает Ильянов А.Н., указанный автомобиль продан ОК КПБ совхозу, но платёжное поручение совхоза банком к оплате не принято в связи с приостановлением деятельности КПБ-КПСС. Однако уже ясно, что порядок оплаты нарушен. Сначала отпущена «Волга» лицом, не являющимся распределителем кредитов, а затем предпринята попытка её оплаты. Кроме того, директор совхоза Ильянов автомобиль в совхоз до сих пор не сдал, поставил в свой личный гараж и разобрал на детали. Возвращать его категорически отказался».

СОВРЕМЕННЫЙ КОММЕНТАРИЙ:

Управляющий делами Могилёвского ОК КПБ Сайков не случайно передал «Волгу» Ильянову, ведь до назначения в Могилёв он был секретарём райкома партии в Климовичском районе. Что касается Александра Ильянова, то его востребовала уже новая власть. Лукашенко назначил его председателем Белыничского райисполкома, где он также оказался не в ладах с законом. После ряда скандальных историй был отправлен в отставку, но полностью с ним не распрощались. Сейчас Ильянов находится на руководящей должности в Минской области. Отдал ли он деньги за партийную «Волгу», неизвестно. Возможно, об этом могла бы рассказать Мария Глушакова, нынешний директор ОАО «Макеевичи» и парторг совхоза при Ильянове, но вряд ли она станет ворошить прошлое...

ПОЧЕМУ ЛВЗ ХОТЯТ ЗАПРЕТИТЬ РЕКЛАМУ ПИТЬЕВОЙ ВОДЫ?

Михаил ПЕТРОВ

В Беларуси собираются запретить рекламу питьевой воды под брендом, совпадающим с названием водки или иного алкогольного напитка. Ожидается, что из-за этого многим производителям алкогольной продукции придётся сменить свою рекламную стратегию.

О том, что подобные ограничения будут приняты, стали говорить ещё в прошлом году. Например, ведомственный еженедельник МВД «На страже» опубликовал в ноябре 2012 года большую статью, посвящённую проблемам алкоголизации населения Беларуси. В ней откровенно заявлялось: «нация спивается, а пьянство в стране приобрело угрожающие масштабы». И «во многом такое положение стало возможным из-за абсолютной доступности алкоголя в нашей стране». Делался вывод, что без целого спектра ограничительных мер ситуацию улучшить не удастся.

Отметим, что в указанной статье начальником управления профилактики ГУОПП МОБ МВД подполковником милиции Олегом Каразеем констатировалось: «Принимаемые государством меры по противодействию алкоголизации населения недостаточны». По его мнению, необходимо «значительное сокращение объёмов производства дешёвых некачественных вин». Не станет излишней мерой введение возрастного ценза: «На взгляд МВД и Минздрава, 21 год — именно тот минимальный возраст, с которого можно приобретать алкоголь».

Было озвучено и такое предложение: «Также требуется ввести строгий запрет на скрытую рекламу алкогольной продукции, чтобы по нашим городам не ездили троллейбусы с кричащими надписями на бортах о потрясающей питьевой воде «Бульбашъ» или «Кристалл»». К реализации этого предложения правоохранители вплотную приступили в следующем году. В марте 2013 года МВД РБ официально подтвердило, что будет предпринимать шаги по введению законодательного запрета рекламы питьевой воды под алкогольным брендом. Мотивировалось это тем, что реклама питьевой воды, которая имеет такое же название, как и соответствующий алкогольный бренд, воспринимается людьми как реклама алкогольного напитка. Более чем очевидно, что подобный рекламный ход направлен в первую очередь на повышение узнаваемости алкогольной продукции, выпускаемой под той же торговой маркой. Примеров можно назвать огромное множество, и в их ряду производство питьевой воды под известными алкогольными брендами «Аквадив», «Кристалл», «Бульбашъ» и т.д.

Таким образом, МВД было настроено запретить рекламирование питьевой воды под брендом, совпадающим с названием алкогольного напитка, и оно смогло добиться своего. Ограничения затронут большинство производителей алкогольной отрасли, в том числе Климовичский ликеро-водочный завод. Он, как известно, занимается выпуском питьевой воды двух видов — негазированной и сильногазированной. На бутылках с водой размещена легко различимая надпись «Климград», напоминающая потребителям про известный бренд Климовичского ЛВЗ. Можно предположить, что на самом заводе законодательные новации будут восприняты с неодобрением. Но делать нечего, ведь «нация спивается, а пьянство в стране приобрело угрожающие масштабы».

ПЕРШЫНЕЦ КЛІМАВІЦКАЙ ІНДУСТРЫІ

Цімур НЯЗВАНАЎ

У жніўні 2013 года фактычна незаўважаным прайшоў юбілей некалі самага вядомага прадпрыемства Клімавіцкага раёну. Адбылося 85 гадоў з часу пуску ў Клімавічах сілікатнага завода. У далёкім 1928 годзе гэта быў не толькі першынец клімавіцкай індустрыі, але і ўвогуле самы першы ў Беларусі завод сілікатнай цэглы.

Будаўніцтва Клімавіцкага сілікатнага завода працягвалася тры гады. І вось у 1928 годзе газета «Рабочий» (так тады называлася “Советская Белоруссия”) паведаміла пра пуск 22 жніўня першага ў БССР завода сілікатнай цэглы. У Клімавічах геолагі адшукалі значныя запасы сілікатнага пяску і мелу, таму прадпрыемства вырашылі будаваць менавіта тут.

Перад вайной магутнасць завода склала 10 мільёнаў штук сілікатнай цэглы ў год. Мала хто ведае, што з клімавіцкай сілікатнай цэглы быў пабудаваны Крычаўскі цэментны завод. Пасля вайны вытворчыя магутнасці прадпрыемства значна павялічыліся. Так, сілікатны цэх № 1 дазваляў штогод вырабляць да 100 млн. штук цэглы. У 1971-1973 гг. адбылася рэканструкцыя, быў уведзены ў строй сілікатны цэх № 2 магутнасцю 60 мільёнаў штук цэглы. Такім чынам, Клімавіцкі сілікатны завод пачаў задавальняць будаўнічыя патрэбы не толькі Беларусі, але і іншых рэспублік СССР.

У пачатку 90-х прадпрыемства зведала заняпад, продаж прадукцыі стаў нерынтабельным. У калектыва былі надзеі, што пасля прэзідэнцкіх выбараў 1994 года сітуацыя зменіцца да лепшага, бо Лукашэнка паўсюдна абяцаў аднавіць вытворчасць савецкіх часоў. Гэтыя надзеі не спраўдзіліся, ужо ў 1996 г. была праведзена кансервацыя вытворчых магутнасцей сілікатнага цэха № 1. У наступным годзе завод выпусціў 1349 тыс. штук цэглы, што складала 11,9% ад праектнай магутнасці. Далей становішча толькі пагаршалася і прывяло да таго, што ў 2002 г. Клімавіцкі сілікатны завод спыніў сваю дзейнасць.

АЛЕСЬ ЛАПО: "БЕЛАРУСЬ — ГЭТА ПРОСТА СКАРБОНКА ТЭМАЎ ДЛЯ ДАКУМЕНТАЛІСТА!"

Мы ўжо неаднойчы знаёмілі сваіх чытачоў з творчымі поспехамі нашага земляка, клімаўчаніна Алеся Лапо. Гэты малады чалавек, гісторык па прафесіі і адукацыі, працуе ў Нясвіжскім замку, актыўна займаецца яшчэ і кіндакументалістыкай, заваёўвае ўзнагароды на прэстыжных конкурсах. Нядаўна Алесь скончыў працу над дакументальнай кінастужкай пад назвай "Жыццё не апішаш", сюжэт якой пабудаваны на матэрыяле Беларускага архіва вуснай гісторыі. Алесь ахвотна абмеркаваў з намі свае творчыя здабыткі і планы, якія непасрэдна звязаныя з гісторыяй беларускага краю.

"Клімавіцкая Інфа-Панарама": Алесь, ці можаш ты шчыра сцвярджаць, што Клімавічы для цябе — асаблівае месца, горад дзяцінства? Якія пачуцці нараджае вяртанне на малую радзіму?

Алесь ЛАПО: Заўсёды прыязджаю ў Клімавічы, каб наталіцца новымі сіламі. Здаецца, і словамі не перадаць гэтага адчування, аднак гэта сапраўды так. З горадам мяне звязваюць бацькі, родныя, сябры, успаміны дзяцінства і юнацтва. Спадзяюся, што змагу зрабіць сваёй малой радзіме шмат карыснага.

"Клімавіцкая Інфа-Панарама": Нашае выданне разам з тваімі землякамі ўважліва і не без гонару за цябе сочыць за тваімі творчымі поспехамі. Над чым ты зараз працуеш, ці зняў нешта цікавае за апошні час?

Алесь ЛАПО: Зараз распачынаецца новы сезон сюжэтаў пра цікавыя мясціны нашай Радзімы – "КРАЙ.BY". Праект ужо другі год будзе існаваць на прасторы budzma.org. Я там аўтар сцэнарыяў. Першы сезон праекта выдаўся даволі ўдалым: 15 відэасюжэтаў назбіралі больш за 30 тыс. праглядаў у інтэрнэце і атрымалі Гран-Пры Фестывалю беларускамоўнай рэкламы і камунікацыі AD.NAK!. На цяперашні час гэта праект № 1 для мяне.

"Клімавіцкая Інфа-Панарама": Ці маюцца ў цябе на прыкмеце новыя героі? Мо, нехта з іх будзе з Клімаўшчыны? Пра што ты хацеў бы ў іх распытаць?

Алесь ЛАПО: Пошук герояў — гэта заўжды складана. Зараз герояў наступнага праекта шукаю як раз сярод найстарэйшых прадстаўнікоў беларускага народа (ад 75 гадоў), людзей з цікавым лёсам і нестандартнымі жыццёвымі арыенцірамі. Калі, хто мае на прыкмеце такіх людзей сярод жыхароў Клімавіцкага раёна і можа са мной падзяліцца – лістуйце на адрас lapoales@gmail.com. Буду вельмі-вельмі ўдзячны.

"Клімавіцкая Інфа-Панарама": У сувязі з папярэднім пытаннем нагадаю, што некалі ты абяцаў завітаць у рамках праекта "КРАЙ.BY" у Клімавічы і таксама ў Мсціслаў? Ці не змяніліся гэтыя планы? І калі будзеш здымаць перадачу пра Клімаўшчыну, што будзе ў цэнтры ўвагі?

Алесь ЛАПО: Так, пра Мсціслаў і Пустынкі сюжэты ўжо з'явіліся, план здымак другога сезона пакуль не зацверджаны і не магу сцвяржаць, што туды трапяць Клімавічы. Ёсць пэўныя перашкоды для гэтага. Аднак, калі справа дойдзе да майго роднага горада, то знойдуцца тэмы цікавыя і невядомыя і для большасці жыхароў горада і для тых, хто ніколі ў нас не гасціў: гэта і таямніца дамініканскага кляштара ў Клімавічах, акалічнасці ўзнікнення горада на месцы сяла ў XVIII ст., паўстанне Васіля Вашчылы (якое называюць Крычаўскім, аднак мае поўнае права называцца Клімавіцкім), планавая забудова Клімавіч, якая зрабіла горад простакутным і адным з самых ўпарадкаваных па планіроўцы ў Расійскай імперыі, беларусізацыя ў Клімавіцкай акрузе ў савецкі час, знойдзецца тут месца і скульптару Міхаілу Мікешыну і мастаку Роберту Геніну, і шмат яшчэ якім фактам і персанажам, якія заслужылі месца ў памяці клімаўчан.

"Клімавіцкая Інфа-Панарама": Хачу пахваліць, і абсалютна шчыра, стужку – "Жыццё не апішаш". Якую мэту ты перад сабою ставіў і ці была яна дасягнутая? Мо, нехта сказаў бы: "Навошта выносіць сьмецце з хаты?"

Алесь ЛАПО: Пачнем з таго, што я не планаваў рабіць гэтую стужку. Проста апошнія паўгады я актыўна супрацоўнічаў з Беларускім архівам вуснай гісторыі – праектам, які займаецца зборам вуснагістарычных сведчанняў найстарэйшага насельніцтва Беларусі. На дадзены момант у сховішчах архіва знаходзіцца больш за 150 відэаінтэрв'ю (дарэчы дасяжных для ўсіх карыстальнікаў інтэрнэта) з самых розных рэгіёнаў Беларусі. На матэрыяле гэтых інтэрв'ю я планаваў змантажаваць фільм пра беларускую гісторыю, стварыць жывую карціну гісторыі Беларусі XX ст. Аднак работа аказалася непадымнай і я пакуль спыніўся на мантажы аднаго з сюжэтаў.

Здымкі інтэрв'ю рабіліся ў Ельскім раёне, у вёсцы Казлы, у адной з самых паўднёвых пунктаў Беларусі, падчас чарговай экспедыцыі Беларускага архіва вуснай гісторыі. На здымках я не ўдзельнічаў – а працаваў ужо з адзнятым матэрыялам. Гэтым сюжэтам я хацеў звярнуць увагу на старэйшае пакаленне, пакаленне з іншымі каштоўнасцямі, светапоглядам, жыццёвым лёсам, на яго праўду; якая простата і бязлітасна знішчалася рознымі ідэалогіямі і рэжымамі.

Я праглядзеў вялікую частку матэрыялаў Архіва вуснай гісторыі, да таго ж заўсёды імкнуся дзе не знаходжуся паразмаўляць з бабулямі-дзядулямі, ат-

рымаць карысныя для сябе веды – праз гэтае, я спадзяюся, не ў малой ступені разумею герояў фільма і іх пакаленне. Што датычыць "смецця з хаты", то яго назбіралася столькі у нашай беларускай свядомасці, што мы страцілі памяць пра мінулае, якія-кольвечы каштоўнасныя арыенціры і не ўяўляем куды рушыць далей у сваім развіцці. Рэшткі страчанага мы яшчэ маем час узяць у нашых дзядоў, але гэты час імгненна знікае.

"Клімавіцкая Інфа-Панарама": Напэўна, многія зацікавяцца гэтай кінастужкай. Калі і дзе будзе прэм'ера і ці змогуць твае землякі азнаёміцца з тваёй новай працай?

Алесь ЛАПО: Колькі дзён таму мне паведамілі, што "Жыццё не апішаш" трапіла ў конкурсную праграму Варшаўскага фестываля беларускага кіно Бульбамувi-2013, так што там напрыканцы кастрычніка і адбудзецца прэм'ера. Пазней стужка будзе прадастаўлена для агульнага прагляду ў інтэрнэце.

"Клімавіцкая Інфа-Панарама": Дарэчы, як ставяцца да тваёй творчасці родныя і сябры? Прынамсі, як адрэагавалі бацькі?

Алесь ЛАПО: Я і сам не чакаў ад сябе такога спрыту. Кіно заўсёды любіў, аднак, каб штосьці паспрабаваць самому зняць не маючы пры гэтым адмысловай адукацыі — гэта здавалася вар'яцтвам. Аднак паспрабаваў – і нават штосьці атрымалася. Бацькі не скажу, каб у захапленні ад усяго таго, што я раблю ў якасці фільммэйкера, аднак заўсёды падтрымліваюць, а часам і натхняюць.

"Клімавіцкая Інфа-Панарама": А гісторыя ды краязнаўства па-ранейшаму цябе цікавяць? Між іншым, нашы чытачы ведаюць, што ты нядаўна прымаў удзел у конкурсе "Лепшы знаўца паўстання Кастуся Каліноўскага" і заняў ганаровае трэцяе месца сярод 600 удзельнікаў конкурса. Што падштурхнула цябе да ўдзелу, мабыць, табе нечым блізкая асоба Кастуся, яго погляды і ідэалы?

Алесь ЛАПО: На дадзены момант кіно і відэа застаецца для мяне хутчэй хобі, я тут амаль не зарабляю. Гісторыя стаіць на першым месцы і прыносіць асноўны прыбытак. Як гісторыка мяне заўсёды цікавіла постаць Каліноўскага, а вырашыў прыняць удзел у конкурсе проста патрапіўшы на рэкламу ў інтэрнэце. Па праўдзе, не верыў у поспех, бо не з'яўляюся вялікім адмыслоўцам гэтай тэматыкі.

"Клімавіцкая Інфа-Панарама": Дык усё ж, Алесь, што для цябе рэжысёрская праца — спосаб заробіць грошы і славу, прыемнае хоббі, справа жыцця ц і нешта іншае? Увогуле, чаму цябе зацікавіла менавіта кінадакументалістыка, ці не хацеў бы зняць мастакі фільм?

Алесь ЛАПО: Тут ёсць некалькі абставін: па-першае, мяне натхніла беларуская дакументалістыка, бо ў нас склалася якая-ніякая школа, ў якой можна пераймаць вопыт. Па-другое, для дакументальнага кіно не патрабуецца вялікіх фінансавых выдаткаў і тут рэжысёр можа пачуваць сябе больш свабодна. Я па характару не магу працаваць з вялікай колькасцю людзей, у дакументалістыцы якраз такой патрэбы не існуе. Да таго ж Беларусь — проста скарбонка тэмаў для дакументаліста! І гэта вельмі прыемны занятак, які спадзяюся, стане справай майго жыцця.

БЛІЦ-ІНТЭРВ'Ю:

**** Любімы замежны і беларускі фільм? — "Андрэй Рублёў", "Чужая Бацькаўшчына".***

**** Любімы замежны і беларускі рэжысёр? — Аляксей Балабанаў, Віктар Аслюк.***

**** Любімы занятак? — Апошнім часам - шахматы.***

**** Месца, дзе хацелася б застацца? — Беларусь.***

**** Час, у які хацеў бы жыць? — Тут і цяпер :-)***

**** Аўтарытэтны для цябе рэжысёр, гісторык, журналіст? — Віктар Аслюк, Алесь Краўцэвіч, Максім Жбанкоў.***

**** Твае моцныя бакі? — Адказнасць. Слабыя бакі? — Лянота.***

**** Мара ў жыцці? — :-) Ёсць такая…***

Гутарыў Ясь ГАСПАДАР

НОВОСТИ РЕГИОНА

БЕЗ ПРИПИСОК НЕТ УРОЖАЯ?

В этом году госСМИ помалкивают насчёт наших сельскохозяйственных успехов. Это и понятно, ведь собрали почти на два миллиона тонн зерна меньше, чем планировали. А если ещё откинуть то, что приписали в хозяйствах. Недаром КГК всё время выявляет искажения статотчётности. Например, в Краснопольском районе были установлены факты завышения объёмов заготовленных кормов. Комитет госконтроля информирует, что там было приписано более 3 тыс. тонн (62% от отчётной цифры) сена, 6,7 тыс. тонн (или 23%) сенажа, 4 тыс. тонн (36%) соломы и 80 тонн (40%) картофеля на кормовые цели.

ВСЕМ СПИРТАМ СПИРТ

Специалисты РУП «Климовичский ликеро-водочный завод» на базе ОСП «Костюковичский спиртзавод» разработали спирт нового поколения класса «Белальфа». Такой спирт разработан впервые, он является лучшим спиртом, из всех производимых на территории Беларуси. «Белальфа» проходит высокую степень очистки и по данному показателю соответствует самым жёстким требованиям действующих в стране стандартов.

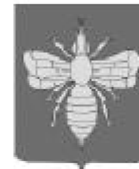
АРЕНДА КУСАЕТСЯ

В Климовичах имеется несколько квартир, предлагаемых в аренду нуждающимся в жилье гражданам. Этим летом плата за такие квартиры составляла от 600 тысяч рублей и выше. А недавно, в начале сентября, был открыт первый арендный дом в Могилёве. Дом на 40 квартир находится по улице Алтайской. «Могилёвские ведомости» назвали стоимость такого арендного жилья. Так, 1-комнатная квартира размером в 45 м2 на сегодня будет обходиться съёмщику примерно в 900 тысяч белорусских рублей, двухкомнатная — в 1300 тысяч. Коммунальные услуги в данную сумму не входят.

ОПЫТ ВЕТЕРАНОВ МЧС

Областная организация ветеранов органов и подразделений по чрезвычайным ситуациям «Спасатель» провела акцию «Опыт ветеранов — молодым». Бывшие работники МЧС Могилёвщины побывали в Чериковском и Климовичском районных отделах по чрезвычайным ситуациям. На встречах с личным составом ветераны рассказали о своём жизненном и профессиональном пути. В Чериковском районе они также поздравили с 60-летием бывшего начальника РОЧС В.В. Исаева. А в Климовичах участники поездки посетили могилу первого начальника Климовичского РОЧС Чемисова В.В.

ФИНАНСИРОВАНИЕ РАСХОДОВ НА СПОРТ СОКРАЩАЕТСЯ

экономят даже на шахматах, хотя затраты на них всегда были минимальными

Александр ВЛАД

Государственная казна пустеет на глазах, что вынуждает власти лихорадочно искать дополнительные способы её пополнения. Самый простой и наиболее распространённый из них — это непрекращающийся рост цен, тарифов, штрафов, акцизов и т. п. Одновременно предлагаются и весьма оригинальные методы заставить население отсчитать денежки в кассу. К примеру, глава государства самолично озвучил идею о 100-долларовой пошлине для тех белорусов, кто выезжает за рубеж прикупить тамошних товаров. Но если не сработают и такие меры, изобретательные чиновники придумают что-нибудь ещё. В крайнем случае, просто сэкономят на том, что, по их мнению, больше не заслуживает расходов из государственного бюджета.

Поразительно, но экономить стали даже на обучении детей шахматам. Неужто шахматные игры и соревнования настолько затратны, что могут разорить госказну? Видимо, да, а то почему в Минской области, в городах Борисове и Дзержинске, недавно закрыли отделения шахмат при местных ДЮСШ. Начальник отдела спорта, туризма и организационной работы управления спорта и туризма Минского облисполкома Николай Лубяной объяснил «Советской Белоруссии», чем вызвано закрытие: «В прошлом году на олимпийском собрании говорилось, что нужно пересмотреть список культивируемых у нас видов спорта, расставить приоритеты. Весной с этой целью в области проводилась аттестация спортивных школ и параллельно оптимизация их деятельности».

То есть, надо понимать, что ликвидация шахматных отделений стала результатом расстановки приоритетов и оптимизации спортивных школ. Звучит вроде бы убедительно, но Николай Лубяной продолжил объяснение и закончил его так: «реалии таковы, что сейчас нам нужно экономить, и именно от этого мы в первую очередь отталкивались, принимая решения по отделениям шахмат». А вот это, согласитесь, гораздо убедительнее и, главное, ближе к упомянутым реалиям. Сегодняшние приоритеты таковы, что в целях экономии средств приходится оптимизировать буквально всё.

Указанные отделения шахмат были закрыты в относительно благополучной Минской области. А вот у нас в Климовичском районе аналогичное отделение при районной ДЮСШ прекратило существование ещё год назад. Наверное, тоже оправдывали ликвидацию необходимостью оптимизировать расходы на содержание местных спортивных кадров. Только можно ли всерьёз воспринимать подобные аргументы?! Даже не умеющие играть в шахматы люди понимают, что организация занятий требует минимальных затрат. Думается, что любая спортивная школа может позволить себе несколько столов, стульев и шахматные доски. Требуется совсем немногое, чтобы занять достаточно большое количество ребят самого разного возраста.

Мотивы закрытия шахматного отделения при Климовичской ДЮСШ непонятны ещё и по той причине, что юные климовичские шахматисты всегда добивались неплохих побед на областных соревнованиях. Обычно в них участвуют 18-20 команд со всей области. Представители Климовичского района под руководством тренера Леонида Шолохова нередко входили в пятёрку победителей, демонстрируя профессиональный уровень игры. Тем не менее, в 2012 году шахматное отделение решили закрыть.

Помнится, что когда-то в Климовичах были свои сильнейшие шахматисты. Ими гордились, за их успехами следили. Это кандидат в мастера спорта по шахматам Сергей Грипинский, талантливый шахматист Алексей Карпачёв, его ученик и кандидат в мастера спорта Евгений Попов, да и другие любители состязания на чёрно-белых досках. Сейчас не осталось никого, кто-то уже умер, кто-то уехал из города. К сожалению, надо признать, что климовичское шахматное сообщество перестало существовать. А финансовые проблемы государства, приведшие к ликвидации отделения, сделали шах и мат последним надеждам на его возрождение.

МЕМОРИАЛЬНАЯ ДОСКА В ЧЕСТЬ НАШЕГО ЗЕМЛЯКА

Елена ПОЛЯКОВА

Международный пленэр по живописи проходит сейчас в областном музее имени Павла Масленикова. Пленэр посвящен художнику Роберту Генину, уроженцу Климовичского района.

Международный пленэр по живописи «Образ Родины в изобразительном искусстве» открылся 19 сентября в выставочном зале Могилёвского областного музея имени Павла Масленикова. В этом году пленэр посвящен художнику Роберту Генину. В рамках мероприятия состоялось открытие его персональной выставки «В поисках рая».

Роберт Генин — наш земляк, родился в деревне Высокое Климовичского района. Будущий художник жил в деревне Красавичи, а школу посещал в Климовичах. Большую часть своей жизни Генин провёл за пределами Беларуси. Его картины были написаны в мастерских Мюнхена и Парижа, на индонезийских островах Ява и Бали. Умер он в России, в разгар войны. Поэтому сегодня творческая деятельность Роберта Генина лишь начинает становиться известной на Родине. Выставка в Могилёве, где представлены 22 его картины, будет способствовать знакомству с творчеством художника.

В пленэре участвуют около двадцати художников из Беларуси, России, Украины, Литвы, Израиля, Армении, Китая. Один из пунктов программы — посещение Климовичского района, где в торжественной обстановке состоится открытие памятной мемориальной доски с именем Роберта Генина.

«РЭПЛІКА ПРА АЗАРАНКУ СВЕДЧЫЦЬ ПРА НАЯЎНАСЦЬ КОМПЛЕКСАЎ У ЛУКАШЭНКІ»

Валер КАРБАЛЕВІЧ, Радыё Свабода

«Мы з Азаранкай разам пачыналі ў тэніс гуляць. Яна пацаначкай была і за Цяцерыным бегла: пакажыце, як прэзідэнт у тэніс гуляе. Я казаў: „Сяргей, булачкі ёй занясі, пакармі“. І ён яе ўвесь час падкормліваў з нашага рацыёну, што мы з сабой бралі туды вячэраць. Я як цяпер памятаю. Вось такая маленькая была яшчэ. Ну, навучылася гуляць?»

Здавалася б, невялікая рэпліка Лукашэнкі падчас наведвання Цэнтру алімпійскага рэзерву па тэнісе, але які багаты матэрыял дзеля аналізу асобы беларускага кіраўніка!

Тэма «Я і вялікія» займае асаблівае месца ў творчым даробку Аляксандра Рыгоравіча. Вядомы псіхалагічны прыём, калі для доказу ўласнай значнасці хваляцца знаёмствамі са славутымі. Маўляў, я і з Пушкіным у сябрах. Цалкам зразумела, калі Лукашэнка выкарыстоўваў такія прыёмы ў першыя гады прэзідэнцтва.

Але пасля 19 гадоў уладарства ён стаў усясветна вядомым палітыкам, ветэранам палітычнай сцэны. Здавалася б, няма патрэбы вымяраць сваю значнасць вядомымі асобамі, у дадзеным выпадку ў сферы спорту, бо ён і сам ужо славуты. Аднак, падаецца, гэта робіцца інстынктыўна, на ўзроўні падсвядомасці. Гэта сведчыць пра наяўнасць комплексаў. То бок дасюль Лукашэнка адчувае няўпэўненасць, недаацэненасць. Статус міжнароднага ізгоя, якому забаронена ездзіць па Еўропе, — псіхалагічна цяжкая рэч. Таму ён шукае «падпорак», дадатковых доказаў уласнай значнасці ў выглядзе знаёмства са славутымі людзьмі, кшталту Азаранкі.

Яшчэ адно цікавае назіранне. Звычайна сюжэт на тэму «Я і вялікія» ў інтэрпрэтацыі Лукашэнкі развіваецца па такой схеме. Спачатку ён выкарыстоўвае вядомых людзей як падмурак для дэманстрацыі ўласнай значнасці, падвышэння статусу. А затым кіраўнік Беларусі з уласцівай яму «сціпласцю» і непасрэднасцю як бы апускае іх, падмінае пад сябе, узвышаецца па-над імі.

Напрыклад, у першыя часы прэзідэнцтва Лукашэнка з захапленнем апавядаў пра сваё блізкае знаёмства з апошнім кіраўніком СССР Міхаілам Гарбачовым. Выглядала, што дырэктар саўгасу быў амаль што дарадцам прэзідэнта:

«Я і пленумы ЦК рыхтаваў, нягледзячы на сваю маладосць, мяне Гарбачоў запрашаў часта ў Маскву... Я вельмі часта прымаў удзел у пасяджэннях ўраду ў Савецкім Саюзе» («Имя», 1995, 30 жніўня).

Прайшоў час. І Лукашэнка стаў ацэньваць Гарбачова вельмі негатыўна. «Пры ўладзе ў Савецкім Саюзе стаяў размазня». «Гарбачоў... соплі жаваў». «Ён проста збаяўся і кінуў краіну».

Нешта падобнае адбылося з першым прэзідэнтам РФ Барысам Ельцыным. Лукашэнка выхваляўся блізкасцю да эліты суседняй краіны, ганарыўся сваёй дасведчанасцю і дачыннасцю да таго, што адбываецца ў Крамлі.

«Я ж вельмі блізкі быў да атачэння Ельцына і да яго самога. Таму шмат ведаю», — адзначаў прэзідэнт Беларусі. А потым заяўляе: «У атачэнні Ельцына так казалі: у Барыса Мікалаевіча нешта энтузіязму няма, пара запрасіць беларускага прэзідэнта. Ён тады месяцы тры-чатыры як на крылах лётае. Гэта значыць, казалі, ідзе нармальная падзарадка ад беларускага прэзідэнта» («Совершенно секретно», 1997, № 9). То бок перад намі паўстае слабы Ельцын і моцны Лукашэнка.

У красавіку 2009 году беларускі лідэр наведаў новага кіраўніка Рускай праваслаўнай царквы патрыярха Кірыла. Вярнуўшыся дадому, прэзідэнт не хаваў свайго захаплення асобай і розумам патрыярха. А потым з усёй сваёй непасрэднасцю распавёў, што паведаміў Кірылу пра пастановы «Вялікай дваццаткі» ў Лондане: «Ён мне прама прызнаўся, што я вочы адкрыў на многія рэчы, таму што ён адхілены быў ад гэтых фактаў». Паводле слоў Лукашэнкі, патрыярх папрасіў яго заязджаць «у любы прыезд у Маскву, ну хоць на хвіліну, дадому, у япархію, у патрыяршы дом гэты... падказаць» (БТ, 2009, 4 красавіка). Выглядае, што патрыярх без інфармацыі і падказак Лукашэнкі наўрад ці зможа кіраваць Рускай праваслаўнай царквой.

Тое ж самае з Рымскім папам. Лукашэнка быў вельмі шчаслівы, што наведаў Ватыкан, быў прыняты пантыфікам. І ягоны аповед пра тое, як ён разам з сынам Колем сустракаўся з папам Рымскім, выглядае кранальным. Але звярніце ўвагу на фінальны акорд:

«Ён прыйшоў, папа яго ўбачыў і растаў. Колю па галоўцы стаў гладзіць... Коля яму бірульку дзіцячую са сваім малюнкам падарыў. Папа гэтую бірульку ўзяў, нешта спрабаваў сказаць. Калі ў чалавека не было дзяцей, вы ж разумееце...» (Izvestia.ru, 19.08.2009).

З прэзідэнтам ЗША Баракам Абамам Лукашэнка не сустракаўся. Але пасля рэзананснай перамогі чарнаскурага палітыка на прэзідэнцкіх выбарах кіраўніку Беларусі захацелася нейкім чынам далучыцца да папулярнага амерыканскага лідэра. І Лукашэнка прыдумаў: «Ён (Абама. — Аўт.) — стопрацэнтны Лукашэнка, калі я прыйшоў да ўлады пасля распаду Савецкага Саюзу». Гэта значыць, амерыканскі прэзідэнт — усяго толькі добрая копія лідэра Беларусі.

Падобныя прыклады можна прыводзіць і далей. Ствараецца ўражанне, што гэтая няхітрая лагічная аперацыя з перакульваннем статусу вядомых асобаў не да канца ўсвядомленая самім Лукашэнкам, а адбываецца падсвядома, на ўзроўні інтуіцыі.

Тое ж самае і з Вікторыяй Азаранкай. З аднаго боку, Лукашэнка прыхінуўся да яе славы. А з іншага боку, невядома, што было б, калі б прэзідэнт не карміў яе булачкамі. І ўвогуле, у каго яна вучылася? («За Цяцерыным бегла: пакажыце, як прэзідэнт у тэніс гуляе».)

Вось жа, калі б не Аляксандр Рыгоравіч, то не было б вялікай тэнісісткі.

МІЛІЦЫЯНТАМ ЗАБАРАНІЛІ КУРЫЦЬ У ФОРМЕ І Ў БУДЫНКАХ МІЛІЦЫІ

Такая норма ўтрымліваецца ў новым загадзе МУС

Сяргей ГЕЗГАЛА, Наша ніва

Дакумент мае назву «Аб папулярызацыі здаровага ладу жыцця сярод супрацоўнікаў і грамадзянскага персаналу органаў унутраных справаў Рэспублікі Беларусь, вайскоўцаў і грамадзянскага персаналу ўнутраных войскаў Міністэрства ўнутраных справаў Рэспублікі Беларусь». Ён акрэслівае меры па барацьбе са шкоднымі звычкамі сярод праваахоўнікаў.

«Ні цыгарэта, ні, тым больш, алкаголь несумяшчальныя са званнем супрацоўніка міліцыі і ваеннаслужачага Унутраных войскаў! Меры па барацьбе з гэтымі негатыўнымі з'явамі прадпрымаліся кіраўніцтвам МУС і раней — у форме розных комплексаў практычных і арганізацыйных мер. Новы загад таксама змяшчае нямала такіх, праўда, у адрозненне ад ранейшых яны гранічна канкрэтызаваны», — гаворыцца ў паведамленні прэс-службы міністэрства.

Цяпер адміністратыўныя будынкі АУС, злучэнняў і вайсковых частак унутраных войскаў і прылеглыя да іх тэрыторыі абвешчаныя зонамі, вольнымі ад палення. Спецыяльна абсталяваныя для курцоў месцы рэкамендуецца размяшчаць на максімальна магчымым аддаленні ад іх. Міліцыянтам і вайскоўцам, якія падпарадкоўваюцца МУС, забаронена курыць у форме. Парушальнікаў будуць прыцягваць да дысцыплінарнай ці адміністратыўнай адказнасці.

Меркаванні адносна новай пастановы разыходзяцца, у тым ліку і сярод саміх міліцыянтаў. Адны лічаць, што крок правільны: сілавікі павінны быць узорам здаровага ладу жыцця, а курэнне абніжае фізічныя здольнасці байца. Другія ўважаюць, што такі загад парушае правы міліцыянта як грамадзяніна. Бо ж забарона курыць у форме і на працы азначае, што чалавека змушаюць кінуць паліць нават проці ягонай волі. Для курэння проста не застаецца магчымасці. Не можа ж курэц пераапранацца для перакуру.

ЯПОНІЯ СТАЛА БЯЗ'ЯДЗЕРНАЙ

Радыё Свабода інфармуе, што апошні дзейны рэактар японскай АЭС «Оі» спыняе працу. Як паведаміла кампанія «Кансай электрык пауэр», рэактар быў апошнім з 50 японскіх рэактараў, якія былі спыненыя пасля катастрофы на АЭС «Фукусіма-1» у сакавіку 2011 года.

Тады моцны землятрус прывёў да магутнага цунамі. Удар гіганцкай хвалі разбурыў электрастанцыю, з затопленых тэрыторый былі эвакуяваныя тысячы жыхароў. Ахвярамі стыхійнага бедства сталі каля 16 тысяч чалавек.

Апытанні грамадскай думкі паказваюць, што большасць японцаў хочуць пакласці канец залежнасці ад атамнай энергіі і не жадаюць аднаўлення працы атамных станцый.

УРАД УКРАІНЫ АДНАГАЛОСНА ЎХВАЛІЎ ПАГАДНЕННЕ АБ АСАЦЫЯЦЫІ З ЕС

Урад Украіны 18 верасня ўхваліў праект пагаднення аб асацыяцыі з Еўрапейскім Саюзам. Пра гэта паведамляе прэс-служба Кабінета міністраў. У паведамленні прыводзяцца словы кіраўніка прадстаўніцтва Еўрапейскага Саюза ва Украіне Яна Тамбінскага аб тым, што дакумент быў ухвалены аднагалосна.

Прэм'ер-міністр Мікалай Азараў, адкрываючы пасяджэнне, заявіў, што падпісанне пагаднення аб асацыяцыі з ЕС «паспрыяе паслядоўнаму руху Украіны да еўрапейскай якасці жыцця». Падпісаць пагадненне спадзяюцца ў ходзе саміту Усходняга партнёрства 28–29 лістапада ў Вільні.

ВОПРОС НА ЗАСЫПКУ

К пастуху, пасущему стадо овец, подъезжает машина. Из неё выходит человек и говорит:

— Если я тебе скажу, сколько у тебя овец в стаде, ты мне подаришь одну?

Немного удивлённый пастух отвечает:

— Ну, попробуй, почему бы и нет.

Тогда приехавший достает ноутбук, подсоединяет его к мобильному телефону, устанавливает связь с Интернетом, с помощью спутника выясняет точные координаты места, где он находится, получает фотоснимок из космоса этой местности. Зачем внимательно изучает полученные фотографии и через час тяжёлых вычислений говорит пастуху:

— У тебя в стаде 586 овец.

— Точно! Именно столько овец у меня в стаде. Что же, выбирай одну.

Мужик выбирает одну и грузит её в багажник. И тут пастух ему говорит:

— Послушай, а если я угадаю, кем ты работаешь, ты мне её вернёшь?

Немного подумав, мужик говорит:

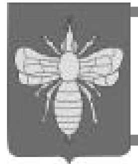
— Ну, давай.

— Ты работаешь консультантом, — неожиданно выдаёт пастух.

— Это правда, чёрт возьми! И как же ты догадался?

— Это было легко сделать, — говорит пастух, — ты появился, когда никто тебя не звал, хочешь получить плату за ответ, который я уже знаю, на вопрос, который тебе никто не задавал, и к тому же ты ничего не смыслишь в моей работе. Так что отдавай обратно мою собаку!

КЛІМАВІЦКАЯ ІНФА-ПАНАРАМА

Клімавіцкі грамадска-палітычны бюлетэнь
Адказны за выпуск: Аржанцаў Сяргей Юр'евіч
Адрас: Клімавічы, вул. Леніна, д. 27а, кв.15.
Надрукавана на ўласным абсталяванні. Наклад 299 асобнікаў
Распаўсюджваецца бясплатна